

**Sprawozdanie z organizacji Ogólnopolskiej Olimpiady
Wiedzy o Rodzinie w okręgu warmińsko-mazurskim
w latach 2017/2018–2023/2024.
Dane liczbowe**

Wydział Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (kierunek kształcenia – nauki o rodzinie), w roku szkolnym 2023/2024 już po raz ósmy zakończył prace nad kolejną edycją Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Rodzinie. Olsztyński Wydział Teologii w 2022 r. po raz trzeci wygrał konkurs ogłoszony przez ministra edukacji narodowej na organizację i przeprowadzenie Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Rodzinie w latach 2022–2025. Wcześniejsze dwie edycje odbyły się w dwóch trzyletnich cyklach: pierwsza w latach 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019, zaś druga w latach 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022. Od początku przedsięwzięcie jest współfinansowane przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.

Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy o Rodzinie to wydarzenie, które cyklicznie pojawia się w terminarzu olimpiad w wielu szkołach ponadpodstawowych (przed reformą w ponadgimnazjalnych) w całej Polsce. Jest adresowana do uczniów liceów ogólnokształcących, techników oraz zawodowych szkół branżowych. Ma charakter interdyscyplinarny. W ramach Olimpiady organizatorzy, zgodnie z *Regulaminem Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Rodzinie*, realizują wielowymiarowe podejście do zagadnienia małżeństwa i rodziny, szczególnie mocno akcentując troskę o rodzinę, model małżeństwa i rodziny oraz promowanie uniwersalnych wartości. Pomysł organizacji Olimpiady, jej promocja i przebieg, a także udział w przedsięwzięciu młodzieży, jest szansą na większe zainteresowanie się młodych ludzi problematyką związaną z małżeństwem i rodziną. Od samego początku dodatkowym celem Olimpiady była zachęta młodzieży do uczęszczania na lekcje Wychowania do życia w rodzinie. Ponadto dzięki staraniom organizatorów mocnym akcentem w programie olimpiady jest promowanie polityki prorodzinnej państwa.

Dzięki swojej idei olimpiada cieszy się uznaniem wśród młodzieży. Wiele szkół corocznie bierze w niej udział już od pierwszej edycji. Uczestnik na każdym z trzech etapów może nie tylko dokonać autorefleksji nad swoim funkcjonowaniem w rodzinie jako jej członek, ale także, co warto podkreślić, odnieść się i przygotować do przyszłej roli małżonka i rodzica. Takie dzia-

łania oprócz poszerzania wiedzy z zakresu funkcjonowania rodziny mają wyjątkowy walor społeczny i stanowią wartość tego przedsięwzięcia.

Zgodnie z *Regulaminem Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Rodzinie* organizacja olimpiady ma strukturę rozproszoną, którą tworzą: Komitet Główny powołany przez dziekana Wydziału Teologii UWM w Olsztynie z siedzibą w Olsztynie, Komitety Okręgowe (w liczbie 16) z siedzibami najczęściej w miastach wojewódzkich, których zasięg działania pokrywa się z podziałem administracyjnym kraju na województwa oraz Komisje Szkolne powoływane przez dyrektorów szkół ponadpodstawowych. Olimpiada różni się od innych, ponieważ uczestnictwo w niej ma charakter zespołowy, co znacznie podnosi jej walor wychowawczy. Każdy zespół tworzą dwie osoby, które w trakcie zmagania na każdym etapie pracują razem. Olimpiada składa się z trzech etapów: eliminacji szkolnych (I etap), eliminacji okręgowych (II etap) oraz eliminacji centralnych (III etap), których częścią jest m.in. debata oksfordzka pod hasłem *Jakiej polityki rodzinnej potrzebuje Polska?*

Każdego roku wydarzeniu przyświeca inne motto przewodnie. W pierwszej edycji było to hasło *Rodzina – to drużyna* (2016/2017), a następnie w kolejnych latach *Jaka rodzina taka przyszłość* (2017/2018), *Rodzina – tu wszystko się zaczyna* (2018/2019), *W rodzinie siła* (2019/2020), *Rodzina najważniejsza – postaw na rodzinę* (2020/2021), *Rodzina – wsparcie i tradycja* (2021/2022), *Rodzina – szkołą miłości* (2022/2023) oraz sentencja ostatniej edycji *Grunt to rodzina* (2023/2024).

Od ośmiu lat na początku roku szkolnego na prośbę Komitetu Głównego dyrektorzy szkół, w których młodzież wyraziła chęć uczestnictwa w olimpiadzie powołują Komisje Szkolne, które zgłaszają właściwemu Komitetowi Okręgowemu uczestnictwo szkoły w pierwszym etapie, przeprowadzają etap szkolny Olimpiady oraz przekazują listy osób, które zdobyły wymagany próg punktowy, niezbędny do kwalifikacji do etapu okręgowego. Z kolei rolą Komitetów Okręgowych jest zakwalifikowanie zespołów, które na etapie szkolnych zmagania uzyskały wymaganą punktację, aby zakwalifikować się do drugiego etapu.

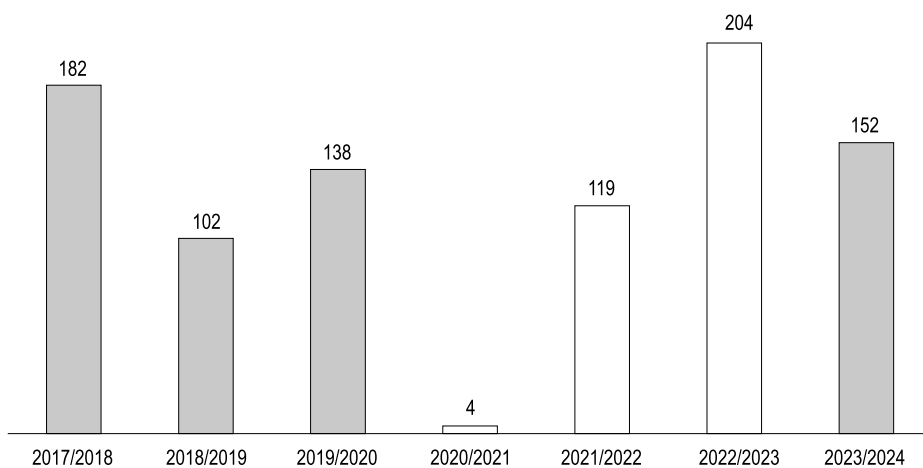
Etap Okręgowy (II) zakłada przygotowanie przez zakwalifikowane zespoły pod okiem opiekuna prezentacji (wykonane w formacie PowerPoint – ppt, pps lub pptx, ppsx) lub filmu (zapisane w formacie: AVI, MP4, FLV) o tematyce zgodnej z programem olimpiady. Czas prezentacji lub filmu nie powinien przekraczać 10 minut. Choć tematy każdego roku są inne, mimo to zawsze poruszają najbardziej aktualne zagadnienia. Młodzież często wybiera tematy nie tylko pod wpływem zainteresowań, ale m.in. emocji, które przeżywa w swoich rodzinach, takich jak poczucie samotności, choroba, a nawet strata członka rodziny. Nie brakuje również zagadnień odnoszących się do miłości, małżeństwa, komunikacji, budowania relacji w rodzinie, dialogu międzypokoleniowego czy odpowiedzialnego rodzicielstwa.

Przebieg eliminacji okręgowych składa się z dwóch części. Ocenie podlega zarówno przygotowany materiał, który jest prezentowany przez zespół przed komisją, jak i sposób jego przedstawienia. Komitet Okręgowy bierze pod uwagę m.in.: oryginalność, pomysłowość i innowacyjność, zawartość merytoryczną i zgodność treści z tematem, staranność i estetykę wykonania oraz stylistyczną poprawność językową. W drugiej części zespół odpowiada na trzy pytania dotyczące problematyki przedstawionej w prezentacji multimedialnej lub filmie. Eliminacje okręgowe kończą się rekomendacją zwycięskiego zespołu do etapu centralnego (III etap).

W niniejszym sprawozdaniu przedstawiono dane liczbowe za lata 2017/2018–2023/2024 dotyczące uczestnictwa zespołów ze szkół ponadpodstawowych w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Wiedzy o Rodzinie z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. Przedstawiona poniżej tabela i wykresy nie zawierają danych z pierwszej edycji Olimpiady, która odbyła się w roku szkolnym 2016/2017. Wówczas w wydarzeniu wzięły udział 94 zespoły, a więc 188 uczestników.

W latach 2017/2018–2023/2024 (tabela 1) w wydarzeniu wzięło udział 901 zespołów, czyli 1802 uczestników pochodzących z 20 miast Warmii i Mazur. Najwięcej zespołów zostało zgłoszonych z olsztyńskich szkół. Ich liczba stanowi ponad połowę (52,9%) wszystkich pozostałych zgłoszonych zespołów z innych miast. Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy o Rodzinie wzbudziła również spore zainteresowanie wśród uczniów z Pisz (11,3%) i Lidzbarka Warmińskiego (8,4%), ale nie w tak dużym stopniu jak z Olsztyna.

Na wykresie 1 ujęto dane liczbowe dotyczące zgłoszeń zespołów do I etapu w badanym okresie z podziałem na lata.

Wykres 1. Liczba zgłoszonych zespołów do I etapu z podziałem na lata

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 1

Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy o Rodzinie (2017/2018–2023/2024)
– dane liczbowe z poszczególnych miast

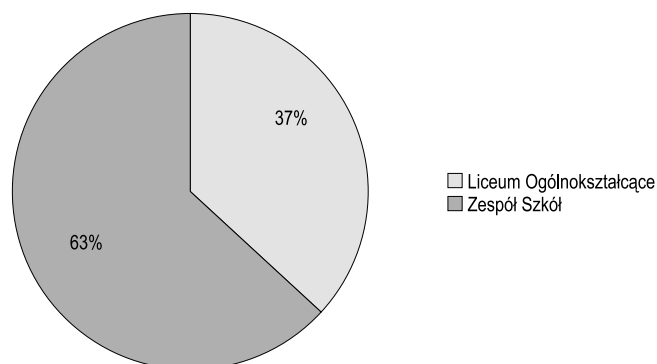
Zestawienie zgłoszonych przez szkoły województwa warmińsko-mazurskiego zespołów do udziału w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Wiedzy o Rodzinie w latach 2017/2018 – 2023/2024				
Miasto	Suma ogółem zgłoszonych zespołów do I etapu	% z ogółem wszystkich zgłoszonych zespołów do I etapu	Suma zespołów zakwalifikowanych do II etapu	% zakwalifikowanych zespołów do II etapu w stosunku do ogólnej liczby zgłoszonych zespołów
Olsztyn	477	52,9%	21	4,4%
Pisz	102	11,3%	9	8,8%
Lidzbark Warmiński	76	8,4%	2	2,6%
Elbląg	45	5,0%	3	6,7%
Działdowo	40	4,4%	1	2,5%
Ełk	32	3,6%	4	12,5%
Bartoszyce	22	2,4%	0	0,0%
Morań	17	1,9%	0	0,0%
Dobre Miasto	15	1,7%	0	0,0%
Mrańgowo	12	1,3%	0	0,0%
Lubawa	11	1,2%	1	9,1%
Susz	11	1,2%	0	0,0%
Gizycko	10	1,1%	0	0,0%
Kętrzyn	10	1,1%	2	20,0%
Olecko	6	0,7%	0	0,0%
Ostróda	6	0,7%	2	33,3%
Szczytno	4	0,4%	1	25,0%
Nidzica	3	0,3%	1	33,3%
Orneta	1	0,1%	1	100,0%
Pasłęk	1	0,1%	0	0,0%
Suma końcowa	901	100,0%	48	5,3%

Źródło: opracowanie własne

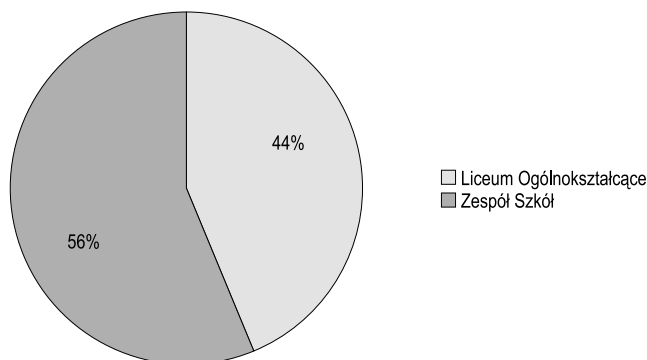
Najwięcej zespołów do udziału w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Wiedzy o Rodzinie na terenie województwa warmińsko-mazurskiego zgłosiło się

w ostatnim roku trwania pandemii COVID-19, tj. w roku szkolnym 2022/2023. Ich liczba przekroczyła 200 osób. Bardzo dobry wynik odnotowano w pozostałych latach, z wyjątkiem pierwszego roku pandemii, kiedy to zgłosiło się niewiele zespołów i uczniów zainteresowanych olimpiadą, tj. tylko 4 zespoły. Tak niski wynik nie dziwi, biorąc pod uwagę szczególne okoliczności związane z przebiegiem pandemii.

Z kolei, dokonując analizy formularzy zgłoszeniowych szkół na podstawie ilości zgłoszonych zespołów (I etap), można zauważyć, że na terenie Warmii i Mazur Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy o Rodzinie większą popularnością cieszy się wśród uczniów uczących się w Zespołach Szkół (odnosi się ta informacja do szkół ponadpodstawowych, w tym liceów ogólnokształcących, techników oraz zawodowych szkół branżowych), które w formularzu zgłoszeniowym posłużyły się nazwą „Zespół Szkół”). Do II etapu również częściej zostają zakwalifikowani uczniowie uczęszczający do Zespołów Szkół. Zestawienie procentowe tych danych ujęto na wykresie 2 i 3.

Wykres 2. Procentowy udział zespołów zgłoszonych do I etapu w latach 2017/2018–2023/2024
Źródło: opracowanie własne.

Wykres 3. Procentowy udział zespołów zakwalifikowanych do II etapu w latach 2017/2018–2023/2024

Źródło: opracowanie własne.

Na podstawie analizy powyższych danych można stwierdzić, że Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy o Rodzinie na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w latach 2017/2018–2023/2024, z wyjątkiem pierwszego roku pandemii (2020/2021), cieszyła się zainteresowaniem młodzieży.

Maria Piechocka-Kłós